

Reformer och hur man talar om dem

Tidningen Riksdag och Departement rapporterade 30 juni att regeringen hunnit genomföra mer än hälften av de vallöften Alliansen hade satt upp innan valet 2006, och detta trots att det ännu inte är halvtid i mandatperioden. Av 131 identifierade vallöften genomfördes 50 under det första året och ytterligare 20 under 2007-2008. Till dessa ska läggas 43 vallöften där genomförande påbörjats. Alltså återstår endast 18 vallöften som inte påbörjats än.

Ekonomen och samhällsdebattören Johnny Munkhammar har i boken *The guide to reform* (Timbro, 2007) beskrivit hur nyvalda regeringar i många länder lyckats bli omvalda genom att genomföra reformer snabbt, bestämt och genomtänkt under sin första mandatperiod. När tydliga förändringsmandat från väljarna har tagits på allvar har de positiva effekterna syns mot slutet av mandatperioden, vilket givit väljarna förtroende och lett till att regeringen blivit omvald. Irland, Storbritannien, USA, Australien, Nya Zeeland, länder i Öst- och Centraleuropa (särskilt Estland och Slovakien), Island, Danmark, Spanien och flera andra har genomfört lyckade reformer under de senaste två decennierna.

Dock måste reformer föregås och efterföljas av god kommunikation för att vinna stöd. Reformerna måste ha sin grund i fakta och bero på misslyckade politiska beslut, och tidigare reformer måste ha både varit möjliga och dess effekter positiva. Reformerna som genomförs måste vara pragmatiska och konsekventa och genomföras snabbt, effektivt och med god uppföljning av implementeringen.

”Vi gick till val på att genomföra detta, och nu ämnar vi göra det”, har varit regeringens svar på mycket kritik som riktats mot dess reformer. Det kan tyckas som ett tamt svar – som att man inte riktigt vet hur man ska motivera de förändringar man genomför, annat än med att man har mandat för det (och det vore sannolikt jobbigt att försvara en förändring man inte gått till val på).

Just regeringens oförmåga att på ett vettigt sätt kommunicera sina reformer kan vara ett skäl till att den, trots att den levererar utlovade reformer i hög takt, ligger under i opinionsmätningarna. Det menar Elin Naurin, statsvetare vid Göteborgs universitet, som doktorerar på ämnet vallöften. En annan anledning Laurin anger som möjlig förklaring är att valet 2006

gick Alliansens väg till stor del för att väljarna röstade mot socialdemokraterna, snarare än för de borgerliga.

Även om socialdemokraterna har motsatt sig många av regeringens reformer är det troligt att de viktigaste kommer att bli kvar även vid en vänstervalvinst 2010. Det är en slutsats som går att dra om man ser på de reformer som regeringen Bildt genomförde 1991-94. Många av dessa fick kvarstå även efter regeringsskiftet 1995.

De dystra opinionssiffrorna till trots finns det alltså anledning för regeringen att fortsätta reformarbetet. Arbetsmarknads- och hyresregleringar, värnskatten och migrationspolitiken är områden där förändringar fortfarande behövs. Det står inte på något sätt i motsättning med att samtidigt fundera över hur man ska kommunicera de lyckade resultaten.

PATRICK KRASSÉN
patrick@liberaldebatt.se
redaktör

